

Kom godt fra start – med en kontrakt!

Nyt job betyder tid til forhandling af vilkår. Vær opmærksom på både de formelle ting i ansættelseskontrakten og på de mere løse formuleringer.

Kontrakt ■ Af Kim Rønsholt & Winnie Kjeldsen

■ Har du fået nyt arbejde eller er ved at skifte fra en stilling til en anden, er det vigtigt at få en god ansættelseskontrakt på plads. Det gælder primært på det private område, men også offentligt ansatte skal være opmærksomme på løn og uddannelsesaftaler.

Når psykologer ansættes i private virksomheder eller organisationer, kan der være en fælles overenskomst, men ofte skal du selv forhandle de fleste ting på plads. Det første,

mange tænker på, er nok lønnen. Og der skal du selvfølgelig være bevidst om, hvad der er et rimeligt niveau for dig i forhold til det konkrete sted. Men det er også vigtigt at have øjnene åbne for de øvrige vilkår.

Selv om det lyder banalt, kan der senere komme situationer, hvor klare aftaler vil være en fordel for både dig og arbejdsgiveren. Og det er nu, *inden* kontrakten underskrives, du skal forhandle tingene på plads.

FAKTA ■ Om ansættelseskontrakten

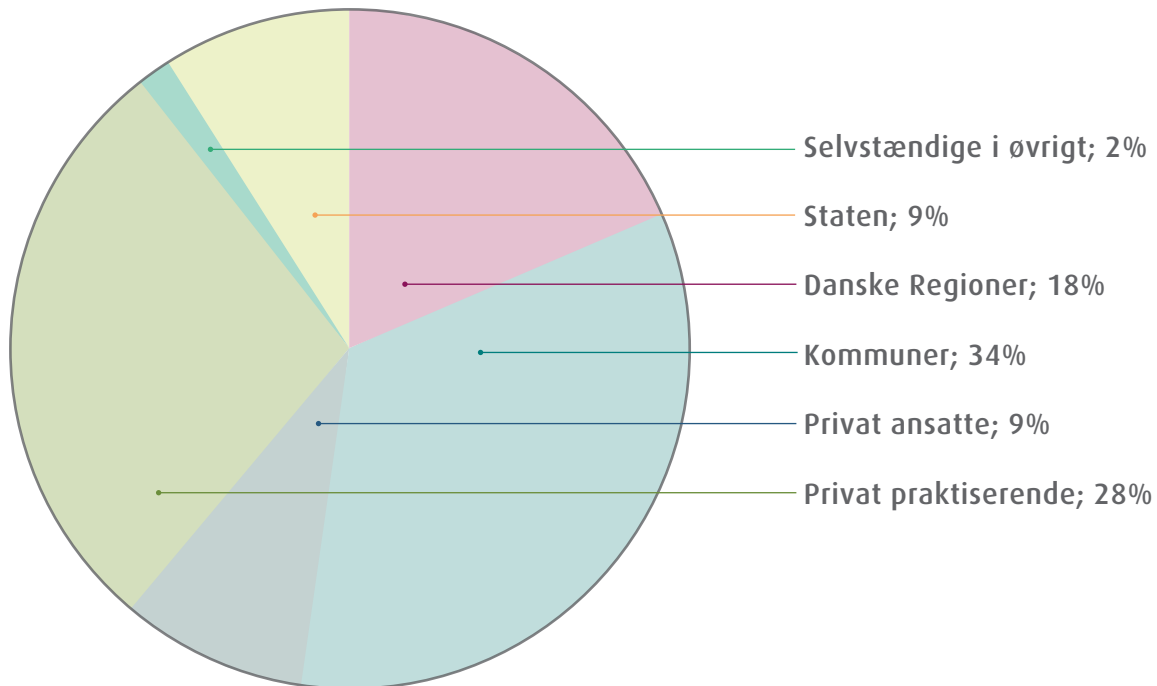
Ansættelseskontrakten skal indeholde:

- ✓ *Formalia:* Arbejdsgiver og adresse (firma, chef) og arbejdstager, starttidspunkt, fastansættelse eller tidsbegrænset ansættelse.
- ✓ *Arbejdstid:* Den normale ugentlige arbejdstid for psykologer er 37 timer. Nogle ansættes uden øvre arbejdstid.
- ✓ *Løn:* Se statistikken for privatansatte på www.dp.dk. Du skal selv kende dit lønniveau, og der kan være forhold i kontrakten i øvrigt, som påvirker lønnen positivt eller negativt, herunder pension og ferie.
- ✓ *Geografi:* Hvor ligger arbejdspladsen? Hvis det er en stor organisation, så vær opmærksom på, om det forventes, du arbejder i flere afdelinger, eller kan overflyttes ved ændrede behov hos arbejdsgiveren.
- ✓ *Titel og arbejdsbeskrivelse:* De konkrete opgaver.. Det er godt at få titlen 'psykolog' på kontrakten. Ved alsidige eller mange opgaver, kan der stå en prioritering i kontrakten.
- ✓ *Ferie:* Alle er underlagt ferieloven, medmindre andet er aftalt. Ekstra ferie kan aftales.
- ✓ *Barsel:* Det er kun privatansatte der skal være opmærksomme på dette punkt. Der er ikke garanti for løn under barsel. For offentligt ansatte vil det være en del af overenskomsten.
- ✓ *Pension:* I dag er pension en vigtig del af lønnen. På det offentlige område ligger gennemsnitspensionen på 17 %. For privatansatte psykologer er den oftest mellem 10 og 15 % – gennemsnittet ligger på 7,9 %. Se desuden lønstatistikken.

Hvis du får brug for rådgivning eller vejledning om konkrete spørgsmål eller ønsker at få din kontrakt gennemgået, før du skriver den under, er du velkommen til at kontakte konsulenterne i Dansk Psykolog Forening. Lønstatistik og gode råd om kontrakter og aftaler findes på www.dp.dk.

Diagram 1.

Oversigt over, hvor Dansk Psykolog Forenings medlemmer er ansat. Hovedområder.

Pension, barsel og klausuler

Er der pensionsordning i aftalen, og hvor stor er den? Du skal være opmærksom på, om du selv skal betale en del af den. Ifølge Dansk Psykolog Forenings seneste privatlønsstatistik er 20 % af de privatansatte psykologer ikke omfattet af en pensionsordning. Hvis du får tilbudt et job uden en pensionsordning, bør lønnen være så høj, at du kan indbetale til en privat ordning.

Hvordan er vilkårene, hvis du skal på barsel? Er der ikke aftalt andet, vil hovedreglen være, at du får halv løn i 14 uger og dagpenge i resten af perioden.

I mange ansættelsesforløb på det private område vil du blive bedt om at underskrive en kunde- eller konkurrenceklausul. Det kan være svært at gennemskue konsekvenserne af disse klausuler, og Dansk Psykolog Forening opfordrer til, at du altid kontakter os, hvis du bliver mødt med disse klausuler.

Psykolog eller konsulent?

Ferie er du som hovedregel garanteret, og alle fastansatte medarbejdere er underlagt ferieloven. Men der er ingen garanti for, at den arbejdsplads, du søger job hos, har en aftale om 6. ferieuge – det vil følge af lokale aftaler eller en eventuel overenskomst.

Arbejdstiden er naturligvis også et vigtigt omdrejningspunkt i din ansættelseskontrakt – hvordan håndteres overarbejde, og er der betalt frokostpause? Du skal desuden se på, hvor mange arbejdsopgaver det forventes du påtager dig.

Hvis du ansættes uden øvre arbejdstid, så vær særligt op-

mærksom på vilkår og kompensation for skæve arbejdstider. Det kan også være, at man forventer, du skal stå til rådighed pr. telefon eller mail ud over normal arbejdstid.

I Dansk Psykolog Forening får vi indimellem henvendelser fra medlemmer, der er i tvivl om, hvorvidt der skal stå 'psykolog' eller for eksempel 'konsulent', 'behandler' eller 'HR-medarbejder' i kontrakten. Vi anbefaler, at du så vidt muligt får din psykologtitel med i kontrakten, da det signalerer din faglighed og desuden kan få betydning senere i dit karriereforløb.

Vent med at sige op

Som det ses i diagrammet på denne side, er en meget stor del af psykologerne ansat i enten kommune, region eller stat, og på alle disse områder er man dækket af den fælles overenskomst. Det betyder, at der på alle de store områder er aftalt vilkår, så en masse forhold er givet.

Som medlem af Dansk Psykolog Forening forhandler vi din løn og dine løntillæg, men du skal selv forhandle om efteruddannelse. Det er en god idé at aftale, hvor mange dage man må bruge, om man selv skal betale for de dage, man er på kursus, og om der er et bestemt beløb, man kan råde over.

For både privatansatte og offentligt ansatte gælder det, at det er langt lettere at forhandle en god kontrakt på plads, mens man stadig er i arbejde. Så vi kan på det kraftigste fraråde, at du opsiger et job, fordi du har fået et nyt, før kontrakten er underskrevet.

*Kim Rønsholt og Winnie Kjeldsen,
konsulenter i Dansk Psykolog Forening*